

# СИЛАБУС

навчальної дисципліни

## «ЕКОЛОГІЯ»

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Рівень вищої освіти</b>                                              | Перший (бакалавський) рівень                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми</b> | 206 Садово-паркове господарство<br>Освітньо-професійна програма «Садово-паркове господарство»                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Статус навчальної дисципліни</b>                                     | Обов'язкова навчальна дисципліна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Курс, семестр</b>                                                    | Курс - 2, семестр - 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Трудовісність</b>                                                    | Кількість кредитів – 3<br>Загальна кількість годин – 90                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Мова(и) викладання</b>                                               | державна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>ІНІ / факультет, кафедра</b>                                         | Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології.<br>Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Контактні дані розробника(ів)</b>                                    | <i>Викладач:</i><br>ГАЛИЦЬКА Марина Анатоліївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля<br>Контакти: ауд. 43 (навчальний корпус № 1)<br>e-mail: <a href="mailto:maryna.galytska@pdau.edu.ua">maryna.galytska@pdau.edu.ua</a> ,<br>Сторінка викладача: <a href="https://www.pdau.edu.ua/people/galytska-maryna-anatoliyivna">https://www.pdau.edu.ua/people/galytska-maryna-anatoliyivna</a>                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>                              | Формування в здобувачів вищої освіти системних екологічних знань, екологічного мислення та професійних компетентностей, необхідних для раціонального використання, охорони й відновлення природних ресурсів у сфері садово-паркового господарства, забезпечення екологічної безпеки, сталого розвитку зелених насаджень і ландшафтів, а також мінімізації антропогенного впливу на довкілля під час проєктування, створення та експлуатації об'єктів озеленення.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Компетентності</b>                                                   | <u><b>загальні:</b></u><br>ЗК 2 . Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.<br>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.<br>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях<br>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.<br>ЗК 11. Навички здійснення безпечної діяльності.<br><u><b>- фахові:</b></u> |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                           | <p>ФК 8. Здатність безпечно використовувати агрохімікати й пестициди, беручи до уваги їх хімічні і фізичні властивості та вплив на навколишнє середовище.</p> <p>ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.</p> <p>ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтно́ї архітектури та дизайну зовнішнього середовища.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Результати навчання                       | <p>ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 15. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Методи навчання                           | <p>Словесні: лекція, пояснення, бесіда; наочні: ілюстрування; практичні методи: практичні роботи, конспектування, підготовки реферату; методи формування пізнавальних інтересів: метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; метод усного контролю: бесіда, доповідь. Самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи. Методи з розвитку соціальних навичок: презентації, доповіді, робота в команді.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Програма навчальної дисципліни            | <p><b>Тема 1.</b> Екологія як наука. Екологічні закони</p> <p><b>Тема 2.</b> Екологічні фактори та їх класифікація.</p> <p><b>Тема 3.</b> Екологія популяцій. Взаємовідносини організмів у популяціях та за її межами..</p> <p><b>Тема 4.</b> Екологічна характеристика рослин і угруповань.</p> <p><b>Тема 5.</b> Біоценологія. (Синекологія).</p> <p><b>Тема 6.</b> Біоценози та особливості їх складових частин.</p> <p><b>Тема 7.</b> Динаміка біоценозів. Типи сукцесій (сингенетичні, ендекогенетичні, екзогенетичні, гологенетичні). Сукцесії в лісових біоценозах. Концепція клімаксу.</p> <p><b>Тема 8.</b> Екосистемний підхід до вивчення природного довкілля.(Екосистемологія).</p>                                                                                                                                                           |
| Стратегія оцінювання результатів навчання | <p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового контролю результатів навчання.</p> <p>Формами <u>поточного контролю</u> знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ виконання вправ на практичних заняттях,</li> <li>✓ виконання завдань самостійної роботи.</li> </ul> <p>Форма <u>семестрового контролю</u>: <i>залік</i>.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Політика навчальної дисципліни            | <p>Відвідування занять навчальної дисципліни є обов'язковим. Викладач індивідуально зі здобувачем вищої освіти визначає необхідність і форми відпрацювання пропущених занять. Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;</p> |

|                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                            | <p>надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається з використанням Європейської кредитно-трансферної системи.</p> <p>Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (різноманітні навчальні платформи). Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату)</p> <p>Після завершення вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування в АСУ ПДАУ з метою покращення викладання даної дисципліни.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби) | «Ботаніка», «Метеорологія»                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Рекомендовані джерела інформації                           | <p style="text-align: center;"><b><u>Основні</u></b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Маленюк Я. В., Ворошилова Н. В., Кобрюшко О. О., Перерва В. В. Загальна екологія : навчальний посібник / Я. В. Маленюк та ін. Кривий Ріг : КДПУ, 2023. 231 с..</li> <li>2. Екологія агросфери: підручник / О.І. Фурдичко, О.І. Дребот, Е45 О.С. Дем'янюк, Є.Д. Ткач, А.А. Бунас. Київ: ДІА, 2022. 336 с..</li> <li>3. Кучерявий В. П. Урбоекологія : підручник / В. П. Кучерявий. Львів : Новий Світ-2000, 2021 440 с. Підручник з екології міських середовищ (екологічна спеціалізація). <a href="http://dglb.nubip.edu.ua">dglb.nubip.edu.ua</a></li> <li>4. Бондарь В. І., Ракоїд О. О. Загальна екологія : навчально-методичний посібник для ОС Бакалавр / В. І. Бондарь, О. О. Ракоїд. Київ : НУБіП України, 2023. 133 с.</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b><u>Допоміжні</u></b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Самойлік М.С. Еколого-економічна оцінка забруднення навколишнього середовища в системі екологічно безпечного розвитку регіонів України : монографія / М. С. Самойлік, С. В. Онищенко. Полтава : ПолтНТУ, 2012 269 с.</li> <li>2. Юрченко Л. І. Екологія : навчальний посібник / Л. І. Юрченко. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 304 с.</li> <li>3. Ркойд О. О., Клепко А. В., Бондар В. І. Загальна екологія : навчально-методичний посібник / О. О. Ркойд, А. В. Клепко, В. І. Бондар. Київ : НУБіП України, 2023. 133 с.</li> <li>4. Мій перший кліматичний словник-довідник / уклад. Електронний довідник. К.: «Зелена хвиля», 2023</li> <li>5. Екологія 4D : дидактичний посібник з доповненою реальністю / автор невідомий. FastAR Kids, 2024. 83 с.</li> <li>6. Гайдай С. В. (ред.) Геоекологічні проблеми України : підручник / С. В. Гайдай. Київ : [видавництво], 2022.</li> <li>7. Навчальний посібник із загальної екології для КДПУ / уклад. К.: Криворізький державний педагогічний університет, 2023. 231 с.</li> </ol> |

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                        | <p>8. Екологічні науки : науково-практичний журнал / ред. О. І. Бондар. К. : Видавничий дім «Гельветика», 2023. № 3(48). 208 с.</p> <p><b><u>Інформаційні ресурси</u></b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. Екологія і здоров'я <a href="http://www.childflora.org.ua">http://www.childflora.org.ua</a></li> <li>2. Офіційний сайт "Всесвітній фонд дикої природи". [Електронний ресурс]. – Доступний з <a href="http://www.worldwildlife.org.ua">http://www.worldwildlife.org.ua</a></li> <li>3. Офіційний сайт Організації Грінпіс. [Електронний ресурс]. – Доступний з <a href="http://www.greenpeace.org.ua">http://www.greenpeace.org.ua</a></li> <li>4. Офіційний сайт "Фонду захисту довкілля". [Електронний ресурс]. – Доступний з <a href="http://www.edf.org">http://www.edf.org</a>.</li> <li>5. Офіційний сайт "Екологічний слід". [Електронний ресурс]. – Доступний з <a href="http://www.footprintnetwork.org">http://www.footprintnetwork.org</a>.</li> <li>6. Офіційний сайт Інституту екології Карпат НАН України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <a href="http://www.ecoinst.org.ua">http:// www.ecoinst.org.ua</a></li> <li>7. Офіційний сайт журналу «Вісник Львівського національного університету. Серія Біологічна». [Електронний ресурс]. – Доступний з <a href="http://www.franko.lviv.ua/faculty/biologh/wis/wis.htm">http://www.franko.lviv.ua/faculty/biologh/wis/wis.htm</a></li> <li>8. Офіційний сайт "Всеукраїнської екологічної ліги". [Електронний ресурс]. – Доступний з <a href="http://www.ecoleague.net">http:// www.ecoleague.net</a></li> </ol> |
| Рік введення           | 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Реквізити затвердження | Затверджено на засіданні кафедри екології, збалансованого природо-користування та захисту довкілля, протокол від «02» вересня 2024 р. № 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |